

Żurawin

Parafia greckokatolicka w miejscu, dekanat Żukotyń. Cerkiew drewniana pw. Przemienienia Pańskiego została wzniesiona jako druga ok. 1770 r.¹. Nieznany jest jej wygląd. Cerkiew przetrwała do 1855 r., kiedy to wybudowano nową cerkiew.

Cerkiew greckokatolicka filialna pw. Przemienienia Pańskiego² została wzniesiona w 1855 r.³ obok starej świątyni. Była to świątynia drewniana, trzyczęściowa, w stylu dachowym (latynizowana)⁴ (ryc. 1). Nawę i prezbiterium nakrywał dach dwuspadowy, z ośmioboczną wieżyczką nad nawą. Nad babińcem natomiast wznosiła się czworoboczna wieża-dzwonnica z piramidalnym dachem. Całość otaczało poddasze, oparte na wieńcach zrębu. Poddasze babińca opierało się na okrągłych, drewnianych kolumnach. W świątyni znajdował się ikonostas datowany na 1708 r., pochodzący ze starej cerkwi. Ze względu na duże zniszczenia po I wojnie światowej cerkiew została rozebrana w 1920 r.⁵

W 1918 r. w pobliżu istniejącej cerkwi greckokatolickiej wzniesiono nową świątynię filialną (parafia Lutowiska) pw. Przemienienia Pańskiego⁶. Nowa cerkiew była zbudowana z drewna na planie krzyża, w stylu narodowym. Nawę wieńczyła namiotowa bania na ośmiokątnym tamburze. Cerkiew otaczało poddasze oparte na występkach wieńca zrębów. W czasie II wojny światowej wieś znalazła się w strefie przygranicznej, a mieszkańców wysiedlono w 1946 r. do ZSRR. Świątynia została zrujnowana przez rosyjskich żołnierzy w 1957 r. Wyposażenie przechowano w cerkwi Dniestrzyk Dubowy (obecnie na terenie Ukrainy).

Ryc. 1. Żurawin. Cerkiew greckokatolicka z 1855 r. (w tle nowa cerkiew w budowie). *Źródło: Kryciński S. 2005, s. 145.*

¹ Pierwsza cerkiew jest wzmiankowana w rejestrze podatkowym w 1589 r.; Slobodjan W. 2003. Cerkwy Turkiwskowo rajonu. Lwiw, s. 62.

² po likwidacji parafii na początku XX w. wieś została przyłączona do parafii w Lutowiskach.

³ Slobodjan W. 2003. Op. cit., s. 62.

⁴ Slobodjan W. 2003. Op. cit., s. 62.

⁵ Slobodjan W. 2003. Op. cit., s. 63.

⁶ Schematyzm obrządku greckokatolickiego na rok 1926 r., s. 122.